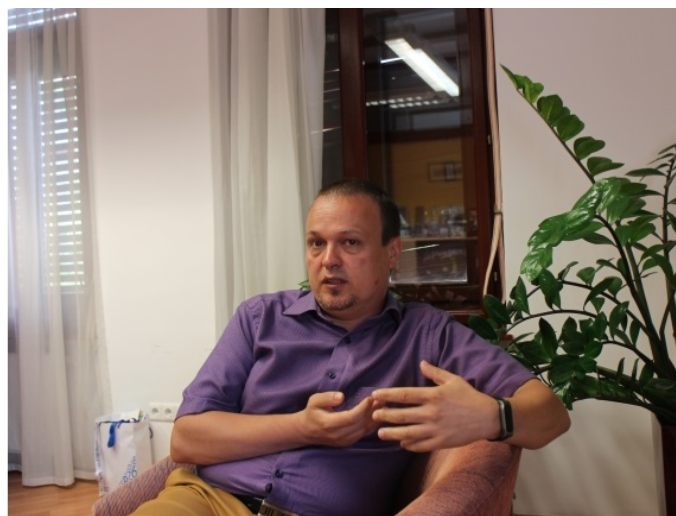

SZTEhírek > Híarchívum > 2018. Október

Pillanatfölvétel a dékánoktól – „Prémiumképzései” egyediségét is növeli az SZTE GTK

2018. október 09.

„A legvidámabb kar, ösztöndíj lehetőség, támogatott tehetségek” – jellemzi önmagát az SZTE Gazdaságtudományi Kar (<http://www.eco.u-szeged.hu/bemutakozik-a-gtk/bemutakozik-a-gtk>) a honlapján. Az SZTE GTK dékánja, Dr. Kovács Péter képzéseik gyakorlatorientáltságát hangsúlyozza. Az előző két ciklusban irányító Dr. Vilmányi Márton szerint az utóbbi tíz évben nagyot változott a közgazdászokképzés.

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

Mérlegkészítésre kérjük a 2017-2018. tanév indulásakor a Szegedi Tudományegyetem mind a 12 karának dékánját és az előző ciklus vezetőjét. Legutóbb a 2014-2015. tanév kezdetén kértünk pillanatfelvételt a dékánoktól (/sztehirek/2014-szeptember/pillanatfolvetel). Mostani interjú-sorozatunkban is a szegedi egyetem dékánjai által irányított közösség örömei és gondoljai, az adott kar helyzete és céljai kerülnek fókuszba.

„A partnerség, a fiatalosság és az emberközpontúság” az SZTE GTK egészét meghatározó szemléletmód – fogalmaz dékáni köszöntőjében (<http://www.eco.u-szeged.hu/karrol/dekani-koszonto/dekani-koszonto>) Dr. Kovács Péter (<http://www.eco.u-szeged.hu/karrol/munkatarsaink/dr-kovacs-peter>), akit a számok mögötti folyamatok oktatásának játékos módszereiről is kérdeztünk.

– A szegedi közgazdászokat legendásan összetartó közösségnek látja a kívülálló. A cikk-cakkokat kerülve, szinte közmegegyezéses alapon adják át egymásnak a kormányrudat a dékánok, fejlődik a Szegedi Tudományegyetem Gazdaságtudományi Kara. Mi a magyarázata?

– **Erős a kari közösség**, nyíltan megbeszéljük a problémákat, a felsőoktatás és az egyetem aktuális helyzetéről tájékoztatjuk az egyetemi polgárokat, ismertek az irányvonalak, így bármikor bárki kifejtheti a véleményét, kiveheti a részét a feladatokból. **Az előző ciklusok eredményire támaszkodva építkezünk**, válaszolunk az aktuális kihívásokra. Ez adja az erőnket.

Versenyben a hallgatókért

– *Milyen állapotban volt az SZTE GTK, amikor a kormányrudat a kezébe vette? Mi az a három legfontosabb eredmény, amire dékánként támaszkodhat?*

– Dékán helyettesként vettem részt annak a helyzetnek a kezelésében, ami 2013 táján mélyen érintette a közgazdászok képzését: az állami ösztöndíjas helyek számának drasztikus csökkentése új helyzetet teremtett. Ám gyors és hatékony módon reagáltunk: **új ösztöndíjprogramot hirdettünk**. E program folyamatosan bővül: **több mint harminc céggel állunk kapcsolatban**. Ugyancsak az előző ciklus újdonsága volt, hogy 2013-ban, kezdetben kis létszámban **elindultak a nemzetközi képzéseink** – mára több mint kétszáz egyetemistát oktatunk angol nyelven. A gazdasági képzési területeken is nagy verseny folyik hallgatókért, emellett országos probléma, hogy a mesterszakok iránt a kívánatosnál alacsonyabb az érdeklődés.

– *Ha egy mondatba kellene sűrítene, hogyan válaszolna a kérdésre: Mi a dékáni célkitűzése?*

– Az SZTE GTK nemcsak a magyarországi fiataloknak, hanem nemzetközi összehasonlításban is magas szintű **prémiumképzést biztosítson** a hallgatóinknak!

– *Az ön szótárában mit jelent a „prémiumképzés”?*

– Egy 15 évvel ezelőtti felmérés szerint a szegediek kétharmada azt sem tudta, hogy itt működik gazdaságtudományi egyetemi kar, manapság viszont **az ország egyik meghatározó közgazdász képzőhelye az SZTE GTK**. A különböző rangsorokban, **hallgatói minőség alapján első helyen állunk a vidéki képzőhelyek körében**. Ezt az eredményt és **minőséget szeretnénk átvinni a külföldi képzéseinkre** is úgy, hogy **az értékes oktatási tartalomhoz modern módszertani eszköztár társuljon**, a digitalizálástól kezdve a **gamifikáción** – más néven: játékosításon, vagyis a játékok és játékelemek alkalmazásán – át a magas szintű szolgáltatásokig, a jól szervezett folyamatokig.

– *A felsőoktatás általános jellemzője, hogy a hallgatók oktatóinak zöme úgy kezd el tanítani, hogy módszertani képzésben nem részesült...*

– Ezt az SZTE GTK-n nemcsak felismertük, hanem léptünk is: **évek óta oktatási módszertani képzéseket, tréningeket, illetve workshopokat szervezünk a kollégáknak**. 2018. nyarán derült ki, hogy nemzetközi konzorciumban, annak vezetőjeként **megnyertünk egy gamifikációs pályázatot**, amelynek célja, hogy partnereinkkel együttműködve kidolgozzuk: a közgazdaságtant miként lehet játékosítással, vagyis játékosan oktatni. Emellett **a digitalizáció szerepét is fontosnak tartjuk**: a magas szintű, alkalmazható tudás mellett informatikai ismereteket is kapnak hallgatóink, ami azt is jelenti, hogy számos kurzushoz szoftvertámogatás tartozik.

– *Az egyetemen megszerezhető tudás gyorsan elévül. A közgazdasági ismeretek a gazdaság működésével és alakulásával együtt frissülnek. E folytonos változást hogyan követi az SZTE GTK szakjain?*

– Az SZTE GTK partneri köréhez középiskolák, profitorientált cégek, nonprofit szervezetek, különböző intézmények is tartoznak, akiktől visszajelzést kérünk és kapunk a hallgatóink szakmai gyakorlati teljesítményéről, diplomázott hallgatóink munkahelyi teljesítményéről, tudásáról és így a képzési programunkról. Az így **gyűjtött információkat rendszerezzük és szükség esetén frissítjük az átadható tudásbázist, miközben olyan készségeket is beépítünk (például kommunikációs, prezentációs készségek, konfliktuskezelés) képzési programjainkba, amelyek révén a szakmai ismereteken túl további kihívásokra is felkészítjük hallgatóinkat**. Tapasztalatunk ugyanis, hogy egy adott pozíció más és más konkrét feladatlistából áll az egyik, illetve a másik cégnél. Fontos, hogy **gondolkodásmódot, probléma megoldási szemléletet adjunk át**. Amikor a hallgatóink végeznek, már rendelkeznek azokkal a kompetenciákkal, tudáselemekkel, amelyek alapján testre szabhatóak adott cég esetében. Úgy is fogalmazhatjuk, hogy a friss diplomás „szerkezetkész állapotba” kerül ki, erre a vázra csak rá kell húzni az adott cég kultúrájából, folyamataiból adódó jellegzetességeket, hogy létrejöjjön a „kulcsra kész” munkavállaló.

– *Ez azt is jelenti, hogy a közgazdasági tanulmányok nem érnek véget ott, hogy az SZTE GTK a végzősének kiadja a diplomát?*

– **Folyamatosan és mindenkinek fejlesztenie kell a tudását**. Igaz ez a friss diplomásokra is. Ugyanakkor az információátadás kétirányú. Egyrészt **a szakjainkhoz kötődő hallgatói klubokba** és más rendezvényeinkre meghívjuk az itt végzett diplomásokat, hogy további gyakorlati ismeretekkel és tapasztalatokkal verézzék föl a fiatalabbakat. Közben az **alma mater** kapuja nyitott, visszavárjuk egykori hallgatóinkat továbbképzésekre, kari programokra.

A távoktatástól a tananyag digitalizálásáig

– *Unikum az SZTE egészén belül is, hogy az SZTE GTK távoktatást kínál...*

– Igaz, **itt indult el először és máig egyetlen a szegedi egyetemen távoktatási tagozatunk**, ahol elérhetővé tettük a gazdálkodási menedzsment alapképzési szakunkat, ugyanakkor **a szegedi egyetem más karain és szakjain is léteznek olyan megoldások, amelyek a tananyag elektronizálásához kötődnek.**

A távoktatás fejlesztése is ciklusokon átívelő fejlesztési folyamat: a több mint tíz évvel ezelőtt indított távoktatás akkori korszerű technológiája mára már elavultnak számít, így ennek megújítása két évvel ezelőtt indult el. Tavaly szeptembertől teljesen új technológiára és megoldások alkalmazására álltunk át, ahol **a kurzusok online formája a tartalmaktól kezdve a vizsgáig tart.** A távoktatásunk megújításának fogadtatása jó: e tagozatra a tavalyinál többen jelentkeztek, idén e képzési formára több mint 140 elsőévest vettünk föl.

– *Ez a bevált távoktatási forma kiterjeszhető az SZTE GTK más szakjaira, illetve adaptálható az SZTE más karaira?*

– Saját példából kiindulva: szakterületemen, a statisztikát oktatva 2006-ban kezdtem el a nappali tagozatos **kurzusaim fejlesztését úgy, hogy** sok digitális és távoktatásban használatos elemet, például videókat is beépítettem a nappali tagozatos képzésbe, plusz tanulást segítő eszközként. Természetesen **adaptálható a távoktatási program.** **Ám** látni kell: e képzési formának **magas a működtetési költsége**, hiszen például folyamatosan biztosítani kell a tanulást támogató tutorokat, továbbá a keretrendszer működtetésének vagy a digitális tananyagok előállításának költsége sokkal magasabb, mint a hagyományos tankönyveké, miközben a tananyagok, segédanyagok felépítése más logikát igényel az oktatóktól is.

A gazdaság fejlettségének hatásai

– *Jelenleg Magyarországon harminc helyen képeznek közgazdászokat. A nagyobb hagyományokat ápoló és az újabban feltörekvő képzőhelyekkel miként sikerült felvennie a versenyt annak a szegedi egyetemi gazdasági képzésnek, amelynek posztgraduális formája 2018 szeptemberében lett 20 éves, míg az SZTE GTK 2019-ben ünnepli egyrészt 20 éves fennállását, másrészt alapszakja 25 éves születésnapját?*

– A bolognai alap- és mesterszintű képzési forma indulásakor több felsőoktatási intézmény is rástartolt a közgazdászképzésre. Akkoriban a gazdálkodás és menedzsment szak olyan volt, mint a foci, mindenki azt hitte, hogy ért hozzá. **Probléma, hogy ennyire sok felsőoktatási intézmény foglalkozik gazdasági képzéssel, mert nagyon különböző a színvonal. A beiskolázásunk többnyire regionális jellegű:** a hozzánk érkező golyák 80 százaléka a Bács-Kiskun – Békés – Csongrád megyei térségből érkezik. **Kimenetünk ugyanakkor nem korlátozódik a helyi szintre: végzettjeink jelentős hányadát a fővárosban, más országokban, kis és nagy cégek egyaránt alkalmazzák.** Ez utóbbi mutató utal a képzés minőségére, mert **a munkaerőpiac jó pozíciót adva „árazza be” az SZTE GTK-diplomáját.**

– *Miként tudja az SZTE GTK ledolgozni azt a hátrányt, ami a dél-alföldi régió „alulfejlett” gazdasági színvonalából adódik?*

– Épp egy ilyen projekten dolgozunk a Kereskedelmi és Iparkamarával együtt. **Meg szeretnénk mutatni, hogy Szegeden és a Dél-Alföldön milyen gazdasági lehetőségek maradnak jelenleg is kihasználatlanul, milyen életminőséget lehet elérni.** Arra is rá szeretnénk mutatni, hogy – a budapesti vagy külföldi tapasztalatszerzés után is – **van visszaút a régióba.** Továbbá: növekszik azoknak **a cégeknek** a száma, amelyek **azért települnek Szegedre, mert itt van az SZTE,** az a tudásbázis és képzőhely, amelyre támaszkodva fejlődhetnek.

– *Az itteni képzés gyakorlati élethez kötődését erősíti az is, hogy az SZTE GTK oktatói közül többen vállalkozást is működtetnek?*

– **A szegedi gazdasági képzés gyakorlatorientált.** Olyan tudáselemeket kapnak a hallgatók, amelyeket végzés után alkalmazni tudnak a munkahelyükön. Megtanulják például, hogy nem csak egy nézőpont lehetséges... **Az üzleti tevékenységet is folytató kollégák hitelesen tudják átadni azokat az ismereteket, amelyeket gazdasági szereplőként gyűjtenek. A 14 hetes kötelező szakmai gyakorlati időszakban** pedig minden egyes hallgató ki tudja magát próbálni, megmutathatja, hogy mit tud. De **kaput nyitnak a mindennapi gazdasági élethez a hallgatói klubokba meghívott vendégelőadók, a civil szereplők által átadott tapasztalatok is.**

– A közgazdász képzés a szegedi egyetem jogi karán kezdődött, onnan nőtte ki magát önálló karrá. Most milyen az SZTE GTK külső kapcsolatrendszere és az intézményen belüli beágyazottsága?

– Több vállalkozással, vállalattal, számos önkormányzattal, intézménnyel, szervezettel szőjük kapcsolataink hálóját. **Nagyon-nagyon sokfajta együttműködésben éljük az életünket, ha a szakmai gyakorlati helyeket is figyelembe vesszük, akkor több, mint 100 céggel vagyunk közvetlen, vagy közvetett kapcsolatba.** Az egyetemen belül meghatározó szereplőnek látom az SZTE GTK-t, miközben **kellemes szimbiózisban élünk az SZTE többi karával együtt** – egymást támogatva, erősítve.

– Az SZTE GTK gazdálkodását milyen mértékben befolyásolhatja, ilyen vagy olyan irányba elmozdíthatja-e a dékán?

– **Kiegyensúlyozott az SZTE GTK gazdálkodása. Ugyanakkor egyes pontjain túlszabályozott, túlbürokratizált rendszeren belül kell működünk.** Általános tapasztalat, hogy **az ügynevezett egykapus rendszer lelassítja a működést**, az ilyen rendszeren belüli megoldáskeresés elveszi az időt más, fontos feladatoktól, a fejlesztésektől. A transzparens gazdálkodás fontos elv, de megvalósításának nem szükségszerű velejárója a dokumentumgyártás.

– Mikét részesülnek a pályázati pénzforrásokból?

– Tény: a jelenlegi pályázati rendszer nem a társadalomtudományokra fókuszál, ugyanakkor senki sem gondolhatja komolyan, hogy a társadalomtudományok kevésbé fontosak más tudományterületekhez képest. Hiszek abban, hogy **a társadalomtudományok ugyanolyan fontosak, mint más területek.** Emellett **az SZTE nyertes projektjeiben is megtalálhatóak azok a szeletek, amelyek a gazdaságtudományhoz is köthetőek.** Itt is megmutatkozik, hogy a gazdaságtudományok és a társadalomtudományok képesek más tudományterületek támogatására. A párhuzamosan futó EFOP pályázatok mellett karunkon stratégiai együttműködést és kutatást támogató Erasmus+ projektek megvalósításán is dolgozunk. Összességében a több tízmillió forintos nagyságrendű pályázati források ellenére is **mielőbb tudni kellene, mi vár ránk 2020, az EU-s pénzcseppek elzáródása után.** Így aztán a jelenlegi pályázatok segítségével kell felkészülnünk a 2020 utáni időszakra – például olyan kutatási programokat futtatva, együttműködések kötéve, amelyekre építkezhetünk.

Egy „matek tanár” „gétékás” terve

– Mi az a 3 legfontosabb terve, amit meg kíván valósítani a dékáni ciklusában?

– Vízióként **az SZTE GTK olyan kooperációs élménytérként** jelenik meg előttem, ahol XXI. századi oktatási-módszertani, informatikai eszközöket és infrastruktúrát használunk, és magas a képzés minősége. Minimális elvárásom, hogy a jelenlegi szintet és megítélésünket tartsuk. Célom, hogy megtaláljuk a képzéseink szegediségét és növeljük egyediségét.

– Az előző dékáni ciklusban vezető szerepet vállalók csapatából csak ön viszi tovább a „stafétabotot”. Kik segítik a munkáját?

– Általános dékánhelyettesnek *Kosztopolosz Andrást*, oktatási dékánhelyettesnek *Kovács Györgyöt* kértem fel. A vezetői kör része a nemzetközi ügyek vitelével foglalkozó igazgató, *Prónay Szabolcs* is. A dékáni hivatalt változatlanul *Kocsis Lilla* vezeti, míg a tanulmányi osztály élére *Boros Judit* került.

– A szegedi egyetem természettudományi karán a matematika tanár szakon diplomázott, a doktori programot már az SZTE GTK-n zárta. *Sztochasztikus és dinamikus modellek a közgazdaságtanban alprogramban A multikollinearitás vizsgálata lineáris regressziós modellekben* című doktori disszertációját sikeresen megvédte, majd azóta is statisztikát tanít az SZTE Gazdaságtudományi Karán, ahol dékáni megbízatást vállalt. Az ön előtt álló két év miként hat szakmai karrierjére és egyéni életútjára?

– **A matematika nagyon jó alapot jelentett ahhoz, amivel foglalkozom.** Már látom, hogy kevesebb időm jut akár a kutatási, akár az oktatási tevékenységre. Ennek ellenére 2018-ban Németországban és Japánban is jártam, ahol e kollégáimmal **a statisztika oktatásmódszertanának fejlesztésével foglalkozó nemzetközi pályázatunk – ahová az IASE Nemzetközi Statisztikaoktatási Társaság vezetőinek meghívásával kerültünk be – eredményeiről** tartottunk előadásokat és workshopot. Folytatom **a pénzügyi kultúra terjesztésével** kapcsolatos kutatást. Az általam vezetett Statisztikai és Demográfiai Tanszék az SZTE ÁJTK és az SZTE GTK közös egysége. Változatlanul oktatok, igaz, a korábbi heti 12-15 kontaktórával szemben „csak” heti 10-12 órát tartok a hallgatóknak. Az SZTE GTK-n ugyanis magas az oktatók óraterhelése. Egyébként unatkozni sosem szoktam, nem is tudnék talán. A „szabadidőm” azonban jóval kevesebb, mint korábban. Kikapcsolódást a család, a kézilabda meccsre járás jelent, és mostanában a lovaglással próbálkozom, új élményként...

Újszászi Ilona

Fotók: Ú. I.

*

„Az utóbbi tíz évben nagyot változott a közgazdászképzés” – mondja Dr. Vilmányi Márton (https://doktori.hu/index.php?menuid=192&lang=HU&sz_ID=10851), aki két cikluson át dékánként vezette az SZTE Gazdaságtudományi Karát. Az SZTE GTK Üzleti Tudományok Intézete Marketing-menedzsment szakcsoport egyetemi docensét, mint a szegedi egyetem első közgazdász évfolyamán diplomázót, alma matere fejlődéstörténetéről is kérdeztük.

– Az SZTE Gazdaságtudományi Karát két cikluson át irányította. Mekkora az ideális dékáni ciklus?

– Bűvös szám a 7 – a házasságban és a gyerekek fejlődésében is kiemelt jelentőségű az első 7 év, de – **a munkaerőpiacon is megfigyelték már azt a ciklikusságot, hogy hétévente érdemes váltani.** Így van ez **a felsőoktatásban is: az ideális felsővezetői ciklus a 7-8 év.** Hét év alatt a végére lehet érni egy munkának, meg lehet valósítani az indulás elképzeléshalmazának használható elemeit. A hetedik év végére a motiváció is megkopik – változás kell az egyén és a közösség életében is.

Válsághelyzetből előnyt kovácsolni?

– Egyéni karrierje fordulópontjairól elmondható, hogy az SZTE stratégiai és minőségfejlesztési igazgatói posztja után nem sokkal foglalta el alma matere, az SZTE GTK dékáni szobáját. Milyen előnyökkel járt a nagy egészéből közelíteni egy kisebb egyetemi egység felé – a vezető és az általa irányított közösség szempontjából?

– **Stratégiai igazgatóként megismertem a szegedi egyetem egészét** – a vezetőit, karait és egyéb egységeit, a működési mechanizmusait, **illetve az egyetem és a minisztériumok viszonyát.** Könnyedén mozogtam ebben a közegben. Ennek a háttérnek aztán előnyét láttam 2012-ben, **amikor váltanunk kellett, mert a felsőoktatás finanszírozása szűkült,** minimálisra csökkent az állami ösztöndíjjal felvehető hallgatói keretszám. **Új irányba kellett hajóznunk,** és ehhez a fordulathoz mindössze fél év állt rendelkezésre. Gyorsan tudtunk alkalmazkodni, köszönhetően az SZTE GTK munkatársainak és partnereinek.

– Az SZTE GTK alapszakjain döntő részben állami ösztöndíjas hallgatók tanultak 2012-ig. Hogyan alakították át úgy a kari struktúrát, hogy a hallgatói létszám maradt, ám a többség önköltséges, az állami ösztöndíjasok aránya lecsökkent?

– Az egész felsőoktatás, benne **az SZTE finanszírozási környezetének változásával együtt módosult a hallgatói létszám, a gazdálkodási logika. Elsőként vezettük be** a szegedi egyetemen, de talán a hazai gazdasági képzésben is – az SZTE Tehetségpontban kidolgozott – önköltséges képzésben résztvevő hallgatóinkat célzó **vállalati ösztöndíj modellt,** hiszen jelentős nagyságrendben adtuk a hallgatóinknak alapítványi, kari és vállalati támogatást a tanulmányi eredményeik alapján a további munkájuk ösztönzésére. **Ezt az elsőséget az SZTE GTK egyrészt az előző évek jó gazdálkodásának köszönhető megtakarításainak, másrészt kiterjedt vállalati partnerkapcsolati rendszerének köszönhetette.** Bár a felsőoktatást érintő kormányzati intézkedések miatt a középiskolások 2012-2013 táján elbizonytalanodtak, így a jelentkezők számában volt ugyan visszaesés és a felvételi ponthatár is nagyot zuhant, ám – gyors reakciónknak köszönhetően – a felvett hallgatók száma nem csökkent, sőt: egy idő után növekedésnek indult, és a bekerülési küszöb is nagyobb lett.

– Tehát a válsághelyzetet a csapatot építő és erősítő szituációvá alakították?

– A problémákat nagyon nyitottan kezeltük a szegedi egyetemen és a karon is. Például a dékáni kollégiumok ülésein is nyíltan megbeszéltük, mit rontottunk el, és a megoldást keresve vitáztunk.

– A belső konszenzus kialakulásából következő csapatszemeletet sikerült-e kivinni, például a gazdasági képzési profilú karok alkotta közösségbe?

– A gazdasági képzőhelyek közötti kooperáció korábban is jelen volt és nem változott az elmúlt években sem. **A főbb gazdasági képzőhelyek** – így például a Budapesti Corvinus Egyetem, a Budapesti Gazdasági Egyetem, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kara, a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kara, a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kara, Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kara, stb... – mindig is **egyeztettek a leglényegesebb kérdésekről.** Így például a közgazdász képzés felépítéséről, tartalmáról, kimeneti követelményeiről, fejlesztési lehetőségeiről, stb. Így van ez manapság is.

A közgazdászképzés újításai

– A Magyar Rektori Konferencia Gazdálkodástudományi Albizottságának prodékánként is tagja. E testület foglalkozik a közgazdászok képzés reformjával. Miért van szükség erre a reformra?

– Szerintem **nincs szükség a meglévő rendszert gyökeresen megváltoztató általános reformra**. Egy rendkívül előremutató párbeszéd indult meg a képző intézmények, a fenntartó és a vállalati szféra képviselői között. Ennek eredményeként a jövőben lehetőség lesz egyes képzések hosszának megnyújtására – jobban figyelembe véve a nemzetközi együttműködésben zajló képzéseket –, míg más képzések rövidítésére, ugyanezen okoknál fogva. Az is öröndetes változás lehet, hogy **a felsőoktatási szakképzés jobban fog tudni illeszkedni az alapszakokhoz**, miközben a szakmai gyakorlatok szervezésében javasolt módosítások témakörében is elindult az egyeztetés. Az albizottság egy átfogó javaslatcsomagot dolgozott ki a szabályozás, illetve a feltételek megváltoztatására, melynek implementálása napjainkban is zajlik.

– A felsőoktatási marketing tudományát is művelik és oktatják itt. Ez meglátszik abban is, hogy míg az SZTE többi karának nincs, addig az SZTE GTK bemutatkozó és egyéb rendezvényeinek, kiadványainak kedves szereplője a mackó kabala (<http://www.eco.u-szeged.hu/bemutakozik-a-gtk/bemutakozik-a-gtk>), amerikai mintára. Vagy: míg máshol nincs, addig itt virágzanak a hallgatói klubok (<http://www.eco.u-szeged.hu/hallgatoknak/hallgatoi-klubok/hallgatoi-klubok>). E látványos különbségeken kívül a közgazdászok képzés nemzetközi trendjéhez hogyan igazodik a szegedi gazdaságtudományi oktatás?

– Valóban **kutatjuk, jómagam is részt veszek a felsőoktatási menedzsment ismeretek terjesztésében**. Ám a marketing eszközök alkalmazásáról mindig is sokat vitatkoztunk. Ennek az lett a következménye, hogy **minden kolléga mozgósította a maga tudását és dolgozott azért, hogy az SZTE GTK megőrizze, illetve lehetőség szerint erősítse a pozícióit a felsőoktatási versenyben**. Kétségtelen, hogy **a képzés tartalmában és a kari élet szervezésében is jól hasznosíthatóak az országhatárokon kívül bevált módszerek**. Az európai üzleti képzésekben oktatott tartalom jelenik meg a magyarországi közgazdászok képzésében is. A hazai egyetemek akkreditált alap- és mesterszakjai tartalmának körülbelül 80 százalékban azonosnak kell lennie. Ugyanakkor minden képzőhelynek van **specialitása – az SZTE GTK a regionális adottságoknak megfelelően a vállalkozási és vállalkozásfejlesztési ismeretekre helyez nagyobb hangsúlyt**. Tradicionális hozzáértést tudunk felmutatni európai integrációs kutatás terén, ami hasznosul a nemzetközi gazdaság és gazdálkodás, illetve a pénzügyi mesterszakunkon. De hasonlóképpen valamennyi mesterszakunk egy-egy olyan kari hozzáértésünkre épül, melyben nemzetközi szintű kiválósággal bírunk. Egy-egy adott szak tartalmának határait folyamatosan feszegetjük. Manapság Európában jellemző, hogy a képzés rendkívül nemzetközivé vált. Egy adott szak sok külföldi vendégoktató bevonásával valósul meg. Ezt a módszert nálunk – a meglehetősen komplikált szabályok miatt – nehézkes alkalmazni. Ennek ellenére az SZTE GTK képzésébe igyekszünk minél több vendégoktatót bevonni. A félévente itt hosszabb időt eltöltő 2-3 külföldi oktató mellett a nemzetközi hetünkhöz (<http://www.eco.u-szeged.hu/nemzetkozi-kapcsolatok/nemzetkozi-het/nemzetkozi-het>) szinte minden partner intézményünkből érkezik vendégoktató és egy-egy minikurzus erejéig bekapcsolódik a képzésbe.

–... Például – olvasható az SZTE GTK honlapján is –: a 2018 tavaszán tizedik (<http://www.eco.u-szeged.hu/hirek-esemenyek/gtk-2018-aprilis/10-nemzetkozi-het-gtk>) alkalmával megrendezett programon 37 külföldi oktató és 29 vendéghallgató a workshopok és kreditet érő 18 minikurzus révén 107 leendő európai közgazdász képzését segítette...

–... S – tegyük hozzá – e lehetőség bőven meghaladja a hozzánk hasonló méretű karok kínálta lehetőségeket.

– A „határok feszegetése” a gazdaságtudományi képzés gyakorlatorientáltságának a növelésében is megnyilvánul?

– A munkaerőpiac minden szereplője talán nincs is azzal tisztában, hogy **az utóbbi tíz évben mekkorát változott a közgazdászok képzés!** Ez nem csupán hazai probléma. Ma már messze nem állítható, hogy az elméleti ismeretanyag túlsúlya jellemezné a képzést. Azt azért senki se gondolja, hogy tanulás nélkül keletkezhet tudás, ugyanakkor **a tanulás rendkívül sokféleképpen történhet**. Jelenleg, azt gondolom, hogy a legnagyobb kihívás a munkaerőpiacal kooperálva fejleszteni a képzést úgy, hogy valamennyi szereplő aktív szerepet vállaljon. Ezzel a munkaerőpiac is ismeretet nyer a képzés lényegéről, egyben aktívan képes formálni is azt. Az elmúlt években több ilyen fejlesztésben szereztünk tapasztalatot, így **például az üzleti szolgáltató központok részére fejlesztett ismeretanyagban**, ahol aktívan együttműködtünk a szektor szervezeteivel. De hasonlóképpen siker az Állami Számvevőszékkel kooperációban megvalósított képzési modul-fejlesztés.

– Ennek a megközelítésnek ellentmond-e, hogy az SZTE GTK oktatói között is jó néhány akad, aki saját gazdasági vállalkozását is építi...
 – Ahogyan az orvosképzésben is sok helyütt szükséges a napi orvoslási tapasztalat, a közgazdász képzésnek is számtalan területe van, ami gyakorlati tapasztalat nélkül kevésbé oktatható. Én itt nem látok ellentmondást. A kiváló oktató munka oktatási, tudományos és gyakorlati szakmai tapasztalatot egyaránt igényel. Más oldalról sok munkaerőpiaci tapasztalat szükséges annak a képnek a tisztításához, ami a Bolognai képzési irányba lépéssel vált zavarossá. **Én az egyensúlyban hiszek.** És ezt az egyensúlyt megtalálta az SZTE GTK.

– Ehhez az egyensúlyhoz új szakok akkreditálása is hozzátartozott dékáni ciklusaiban?

– A vállalkozásfejlesztési, illetve a pénzügy mesterszak akkreditálása, indítása esik arra az időszakra, illetve két meglévő képzésünk angol nyelven történő elindítása. De ez nem radikális lépés volt, hanem a természetes építkezés eleme.

– Egyik dékáni célkitűzése volt a külföldi hallgatók számának a növelése. Ez miként lehetséges a közgazdász képzésben, amelyet – a társadalomtudományokhoz hasonlóan – országspecifikus végzettségnek nevezhetünk?

– **Az üzleti képzések nemzetközi összefüggésekbe ágyazottak, míg más részük ágyazódik kifejezetten egy adott nemzeti kultúrába.** Kutatásaink is bizonyítják, hogy az „üzlet” részben másképpen működik „nyugaton”, mint Kelet-Európában, miközben gyökeresen más Ázsiában, és Amerika is külön világ. E különbségek fő motívumait szervezetközi relációban jómagam is kutatom. Így járunk hozzá ahhoz, hogy a kelet-európai üzlet különbözőségének immár szakirodalma van. Éppen **az alapozza meg a versenyelőnyünket a nagy európai képzőhelyekkel szemben, hogy itt, a Szegedi Tudományegyetemen meg tudjuk mutatni, miben más a kelet-európai üzlet a világ más kultúrájú és történelmi múltú területeihez képest.** Egy Nyugat-Európában rendkívül jól képzettnek minősülő üzletember Kelet-Európában veszít a magabiztosságából, ha erre a különbségre nem készül fel. Ezt felismerve lett **népszerű a Business (<http://www.eco.u-szeged.hu/oktatas/kepzesek/szint-szerint/mesterkepzes/international-economy-and-business/international-economy-and-business>) Administration and Management szakunk**, amelyen az induló félévben öt évvel ezelőtt 9, manapság 60 hallgató iratkozik be egy évfolyamra, vagyis 200-240 hallgató alkotja a 3,5 éves képzés közösségét. Hasonlóképpen sikeres az International **Economy and Business mesterszakunk**, melyen pontosan az üzlet nemzetközi relációira, különbségeire fektetjük a hangsúlyt. Egy külföldi hallgató képzésében fontos szerepet kap az intézmény- és az országimázs is.

Az Alma Mater erősítése

– Az első szegedi egyetemen diplomát szerző közgazdász évfolyam tagjaként két dékáni cikluson át vezette az SZTE GTK-t. Ezekre az időszakokra a jelenből visszanezve mi a válasza arra a kérdésre, hogy egy intézményt meddig kell és lehet folyamatosan bővíteni, fejleszteni, vagyis mikor következik be az úgynevezett fenntartható fejlődés időszaka?

– Minden intézménynek, így **egy tudományegyetem gazdasági karának is megvan a maga életciklusa. Az alapítást követő tíz évében** rendkívül dinamikus és innovatív egyetemi kar volt a miénk, a hallgatói létszám megugrott, infrastrukturális bumot jelentett a saját épület, látványosan nőtt a munkavállalói létszám, az eszközállomány és a költségvetés, igazodva a szélesedő szakkinálathoz. **A következő szakaszban** az volt a cél, hogy a növekedés ne szakadjon meg, de képesek legyünk azt konszolidálni. Ám e cél elérése nem fért bele az első dékáni ciklusomba, mert akkor az lett a fő szempont, hogy a 2012-es finanszírozási változás hatásait kezeljük. Így **a konszolidáció a második dékáni ciklusra maradt.** Ekkor alakítottuk át az SZTE GTK testületeit; szabályokat alkottunk a működés, a költségvetés, az emberi erőforrás-gazdálkodás folyamatára, az infrastruktúra menedzsmentre, a vezetés rendjére. Így növeltük az SZTE GTK átláthatóságát, elszámoltathatóságát, irányíthatóságát. **Így tartottuk kézben a növekedést, ami így folytatható, mert növekedni kell.** Én azzal búcsúztam a dékánásgtól, hogy jeleztem: 10-15 személlyel növelni kell az oktatói és az oktatókat segítő munkavállalói létszámot, a hallgatói létszám növekedését követve. Valószínűleg infrastrukturális bővítésre is szükség lesz a közeljövőben.

– A közgazdaságtanról mondják, hogy „nem klasszikus”, „nem egzakt tudomány”, mert „csak a gyakorlat és a tapasztalat lefordítása” úgy, mint mondjuk a pedagógia. Vállalkozóktól is hallottam, hogy ők sose jártak egyetemre, mégis jó üzletemberek... A tamáskodók számára mivel indokolja: miért kell egyetemen tanulni az üzleti ismereteket?

– Az, hogy milyen családban nőttünk fel, milyen ismereteket szívtunk magunkba, az meghatározó élménye az életünknek. Jómagam például már gyerekként is sokat tanultam a villamosmérnök édesapámtól, mikor a ház körül dolgozott. Sok mindent ellestem tőle, mely lehetővé teszi, hogy a saját otthonomba se mindig hívok villanyszerelőt. De ebből nem azt a következtetést vonom le, hogy „a villamosmérnökök munkájának nincs tudományos alapja, mert bár én sose tanultam, mégis tudok otthon bütykölni”. Azt gondolom, hogy tapasztalatból, gyakorlati úton-módon az üzletről, vagy a nemzetgazdasági összefüggésekről sok minden eltanulható, ahogyan a kiskertjük gondozását is sokan szüleiktől, szomszédaitól ellesik. Professzionális, nagyobb – 150-200 főt meghaladó – szervezetek esetében ugyanakkor lényeges, hogy értsük cselekedeteink hatásait is, ahol már sokszor nincsen lehetőség második próbálkozásra. **Azért érdemes egyetemen tanulni az üzleti ismereteket, hogy a gazdaság szereplőjeként ne csak ráérezzek, hanem pontosan tudjam, mit miért csinállok, milyen lépésnek mi lesz a következménye.** Ha ezt tudom, az sok veszteségtől ment meg egyénileg, a családomat és az üzletet is.

– És miért érdemes az üzleti ismereteket a Szegedi Tudományegyetem Gazdaságtudományi Karán elsajátítani?

– A kifejtő válaszban jöhetnek a ranglistákkal – a hallgatóink munkaerőpiaci eredményességével, az itteni oktatók felkészültségével –, hiszen **a magyarországi képzőhelyek közül az SZTE GTK a 2-3. helyen áll. Kutatásokban is felkészült a kar**, miközben itt nemzetközi környezetben végezheti a tanulmányait a fiatal. Itt 200-300 külföldi diákkal találkozunk, így nemzetközi ismeretségekre

tesznek szert a hallgatóink. **Mintegy száz külföldi felsőoktatási intézmény fogadja a mi hallgatóinkat:** például részképzésre, Erasmus program keretében, vagy éppen olyan kétoldalú megállapodás alapján, amely lehetővé teszi, hogy **a legtehetségesebbek az SZTE GTK mellett a partner intézmény diplomáját is megszerezzék.** Beleértve azt is, hogy **mindehhez a tehetséggondozás és karrierépítés terén is unikális szolgáltatásokat nyújtunk.** Az érvek sorában kiemelkedő maga **a Szegedi Tudományegyetem: aki itt tanul, az nem csupán közgazdász lesz, mert az SZTE 12 karáról tud ismereteket gyűjteni, s ebben a miliőben tud eligazodni a világban úgy, amit egy szakegyetemen nem biztosíthat.** Az SZTE GTK egyediségei közül az is kiemelkedő, hogy itt például a matematikát az SZTE méltán hírneves Bolyai Intézetének az oktatóitól tanulhatják, míg a jogi ismereteket a nagy hagyományú SZTE ÁJTK, a szociológiát az SZTE BTK oktatói adják át. Tehát a karunk alapítói – bölcsen, rengeteg szempontot összefésülve – úgy alakították ki a képzési struktúrát, hogy **nincsenek párhuzamosságok más karokkal,** azaz az SZTE GTK beintegrálódott az universitas egészébe. Vagyis olyan területekről is tudásanyagot tudnak szerezni a hallgatóink, ami más közgazdászképző helyen nem lehetséges.

– *A dékánságnak milyen kárát látta a szakmai karrierje alakulásában?*

– Kétségtelen: a vezetői feladatot vállaló egyetemi kutató és oktató szakmai karrierjében törést hozhat, ha egy nagyobb szervezeti egység irányítása foglalja le a munka- és szabadidejének nagy részét. Ám az SZTE GTK irányítása azt jelentette, hogy **a kollégákkal sok területen munkamegosztásban, együtt dolgoztunk.** Ennek ellenére kifejezetten élvezem, hogy a prodékánság első évében **belevethettem magam a kutatómunkába.** Lehetőségem nyílt több vállalkozás és intézményi partner közreműködésével vizsgálni. Élmény számomra, hogy nagyobb szerepet tudok vállalni a tehetséggondozásban.

– *Egy SZTE GTK-s oktató miért tartja fontosnak, hogy ösztönözze egy újabb hallgatói klub megszervezését?*

– A kereskedelmi és marketing alapszakosok önképzőkör-szerű marketing klubja sikere ösztönzőleg hatott rám is. Mindig a hallgatók teszik a javaslatot, hogy milyen témákkal lenne érdemes foglalkozni. Ezzel **támogatjuk a hallgatók közösségi élményét.** A kreditrendszer számos előnye mellett ugyanis az az egyik hátránya, hogy megszüntette az évfolyamokat, azokat a közösségeket, amelyekhez tartozni a felsőoktatás korábbi természetes sajátossága volt. Az SZTE GTK minden alapszakjának megvan a maga klubja, illetve működik egy gazdaságpszichológiához kapcsolódó klub is. Mindegyik közösségünkben élénk szakmai és társasági élet zajlik.

– *Mit kezd a prodékánsággal elékezett többlet szabadidővel?*

– A megnövekedett **szabadidőmnek a családom örül a legjobban.** Sokat foglalkozom a kisfiammal és a kislányommal, így tehermentesítve végre a páromat. Hétfégenként el tudok járni a kisfiammal kosárlabda meccsre, hét közben a kislányommal lovagolni. Végre több családi programot tudunk szervezni és **időt szánhatok régi hobbimra, a sportra:** nagyon-nagyon régen úsztam, ezt ismét gyakorolhatom, és régen is úgy imádtam futni, mint mostanában.

Újszászi Ilona

Fotók: Ú. I.

Az SZTE kari vezetőivel készült további interjúk:

Pillanatfölvétel a dékánoktól – A nemzeti alapú jogászképzés nemzetköziesítése az SZTE ÁJTK-n (/sztehirek/2018-oktober/pillanatfolvetel?folderID=45495&objectParentFolderId=19396)

Pillanatfölvétel a dékánoktól - Óriási fejlesztések kapujában az SZTE Általános Orvostudományi Kar (/sztehirek/2018-augusztus/pillanatfolvetel?folderID=45058&folderID=45058&folderID=45058&folderID=45058&folderID=45058&folderID=45058&objectParentFolderId=19396)

Pillanatfölvétel a dékánoktól - Új épületről álmodik az SZTE Gyógyszerésztudományi Kar (/sztehirek/2018-julius/pillanatfolvetel?folderID=44833&folderID=44833&folderID=44833&folderID=44833&folderID=44833&objectParentFolderId=19396)

Pillanatfölvétel a dékánoktól – Átalakítja belső rendszerét a 90. éves SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar (/sztehirek/2018-augusztus/pillanatfolvetel-180912?folderID=45058&folderID=45058&folderID=45058&objectParentFolderId=25254)

Pillanatfölvétel a dékánoktól – A műszaki képzés bővítése az SZTE Mérnöki Kar jövője (/sztehirek/2018-szeptember/pillanatfolvetel-180910?folderID=45139&folderID=45139&folderID=45139&objectParentFolderId=19396)

Pillanatfölvétel a dékánoktól – Felkészült részese a magyar agrárium korszakváltásának az SZTE MGK (/sztehirek/2018-szeptember/pillanatfolvetel?folderID=45139&folderID=45139&folderID=45139&objectParentFolderId=19396)

Pillanatfölvétel a dékánoktól – Újjászülető épületbe újabb funkciókat is költöztetne az SZTE Zeneművészeti Kar (/sztehirek/2018-szeptember/pillanatfolvetel-180917?folderID=45139&folderID=45139&folderID=45139&objectParentFolderId=19396)